Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.3.43.2026
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pani Senatorki Ewy Moniki Kaliszuk w sprawie rynku usług określanych jako usługi wspierające zdrowie, dobrostan i profilaktykę, a obejmujących m.in. akupunkturę oraz metody wywodzące się z tradycyjnej medycyny chińskiej i innych praktyk komplementarnych, proszę przyjąć wyjaśnienia należące do właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Minister właściwy do spraw pracy ustala w drodze rozporządzenia, na podstawie przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r. poz. 620, art. 29 ust. 3), klasyfikację zawodów i specjalności (KZiS). Aktualnie obowiązuje rozporządzenie z dnia 21 października 2025 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 1534).

Klasyfikacja jest aktualizowana co 2-3 lata. Polska klasyfikacja, tak jak inne klasyfikacje krajowe, opiera się na Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (International Standard Classification of Occupations), zarekomendowanym przez Europejski Urząd Statystyczny EUROSTAT do stosowania w krajach członkowskich Unii Europejskiej.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Ustala symbole i nazwy oraz grupuje poszczególne zawody/specjalności według zasad przyjętych przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT. Zawody klasyfikuje się wg obszarów działalności/branż oraz poziomu wykształcenia. Wszystkie pozycje opatrzone są symbolem cyfrowym (kodem). Zgodnie ze standardem ISCO-08 grupy wielkie oznaczane są symbolem jednocyfrowym, grupy duże dwucyfrowym, średnie trzycyfrowym, a elementarne czterocyfrowym. W obrębie grup elementarnych podane są zawody i specjalności, które oznacza kod sześciocyfrowy. Kolejność zawodów w spisie jest zgodna z porządkiem alfabetycznym.

Zawód „Akupunkturzysta" wprowadzono do klasyfikacji zawodów i specjalności w 2010 r. na wniosek Polskiego Stowarzyszenia Akupunkturzystów Zawodowych z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 27 w Bydgoszczy. Zawód ten, po konsultacji z ówczesnym ministrem zdrowia, sklasyfikowano w KZiS w grupie dużej: „32 Średni personel do spraw zdrowia, grupie elementarnej: 3230 Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii", z kodem 323001. Zawody w grupie 3230 to tzw. „zawody rynkowe", nieregulowane prawnie. Akupunkturzysta to zawód rynkowy o charakterze usługowym. Wykonywanie go może odbywać się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Osoba wykonująca zawód akupunkturzysty ma możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych, uzyskując: świadectwo ukończenia niepublicznej szkoły policealnej w zawodzie (szkoły publiczne nie kształcą w zawodzie akupunkturzysta), świadectwa i certyfikaty ukończenia kursów i szkoleń z zakresu akupunktury i tradycyjnej medycyny

chińskiej wydawane przez instytucje branżowe czy uzupełniając wykształcenie na studiach wyższych na kierunkach medycznych (np. fizjoterapii).

Odpowiadając na pytanie o znaczenie funkcjonowania kodu zawodu 323001 w klasyfikacji zawodów i specjalności wyjaśniam, że klasyfikacja zawodów i specjalności jest wykorzystywana do prowadzenia badań statystycznych i sporządzania analiz rynku pracy, w tym porównań międzynarodowych. Dokument ten umożliwia prowadzenie wszelkich działań dotyczących statystyki rynku pracy, poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Klasyfikacja porządkuje i ujednolica nazewnictwo zawodów i specjalności występujących na rynku pracy, pozwala na prowadzenie właściwej polityki zatrudnienia, oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, pozwala na prowadzenie badań, analiz i prognoz dotyczących rynku pracy oraz badań nad przemianami struktury społecznej. Zharmonizowanie polskiej klasyfikacji zawodów i specjalności z międzynarodowym standardem ISCO-08 ułatwia transgraniczną mobilność zawodową i porównywanie statystyk w Unii Europejskiej. Do kluczowych badań i analiz statystycznych opartych na KZiS należą:

- Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL): badanie ankietowe, które klasyfikuje ludność według statusu na rynku pracy (pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo);
- analizy tworzone w oparciu o cykliczne Badanie Struktury Wynagrodzeń, pozwalające określić zarobki i ich rozkład w przekroju poszczególnych specjalności (z podziałem na płeć, wykształcenie i sektor własności);
- badania ankietowe mierzące liczbę wolnych miejsc pracy, nowo utworzonych miejsc oraz zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych kwalifikacjach;
- opracowania analityczne zestawiające zasoby pracy i wykształcenie z wykonywanym zawodem;
- analizy bezrobocia rejestrowanego;
- Narodowy Spis Ludności i Mieszkań przeprowadzany co 10 lat, którego celem jest aktualizowanie informacji o liczbie ludności, jej strukturze demograficzno-społecznej, warunkach mieszkaniowych, sytuacji na rynku pracy czy wykształceniu.

Kody zawodów pełnią funkcję podstawowego identyfikatora na rynku pracy, łącząc systemy kadrowe, statystyczne i ubezpieczeniowe w jeden spójny standard. Sam kod wykonywanego zawodu jest kluczowym elementem pomagającym zrozumieć, jak poszczególne profesje są kategoryzowane i klasyfikowane. Kody mają znaczenie w kontekście:

- obowiązku ubezpieczeń społecznych. Są kluczowym elementem raportowania w systemie ZUS (ZUS ZUA lub ZUS ZZA). Kod zawodu w ZUS to jeden z obowiązkowych elementów dokumentacji ubezpieczeniowej, który trzeba podawać przy zgłaszaniu do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych zarówno przedsiębiorców, jak i pracowników;
- badań statystycznych. Umożliwiają Głównemu Urzędowi Statystycznemu (GUS) prowadzenie analiz dotyczących popytu i podaży pracy, struktury zatrudnienia oraz trendów gospodarczych;
- pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego. Przy ewidencjonowaniu bezrobotnych i dopasowywaniu kandydatów do ofert pracy korzystają z nich Publiczne Służby Zatrudnienia.

Informuję, że w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) nie prowadzi się prac nad standaryzacją kompetencji osób wykonujących działalność zawodową w zawodach rynkowych ujętych w klasyfikacji, w tym w zawodzie akupunkturzysty. Jest to zadanie resortów właściwych dla odpowiednich branż lub organizacji branżowych. Dla zawodu

akupunkturzysty taką organizacją branżową może być Polskie Stowarzyszenie Akupunkturzystów Zawodowych.

W klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy umieszczone są również tzw. zawody regulowane prawnie – takie, których wykonywanie warunkowane jest posiadaniem wykształcenia kierunkowego, praktyki, specjalnych uprawnień lub licencji zawodowych. Uzyskanie i/lub potwierdzenie uprawnień do pracy w tych zawodach regulowane jest przepisami, które określają standardy kształcenia/szkolenia czy egzaminowania, często wskazując przy tym instytucje lub organizacje odpowiedzialne za proces edukacji, egzaminowania i wydawania certyfikatów.

W MRPiPS opracowuje się opisy wszystkich zawodów i specjalności ujętych w klasyfikacji, zamieszczane w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia, pod adresem: Wyszukiwarka opisów zawodów - Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Wortal PSZ .

W latach: 2017-2019, w ramach projektu pn. „Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+", współfinasowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowano informacje dla 1000 zawodów ujętych w KZiS. Są to materiały zawierające: opis zawodu i wymaganych w nim kompetencji, odniesienie do sytuacji zawodu na rynku pracy, możliwości doskonalenia zawodowego i możliwości zatrudnienia w nim osób z niepełnosprawnością. Materiały te dostępne są na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia w bazie: INFOdoradca+ Informacje o zawodach, pod adresem: https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/infodoradca.

Dla zawodu „323001 Akupunkturzysta" opracowano zarówno opis zawodu, jak i informację o nim. Należy podkreślić, że wspomniane opisy i informacje dotyczące zawodów nie mają charakteru dokumentów urzędowych, prawnie sankcjonujących funkcjonowanie zawodu.

Minister właściwy do spraw pracy nie zajmuje się opracowaniem standardów kompetencyjnych, certyfikacyjnych lub szkoleniowych dla osób wykonujących działalność w zakresie wspierającym zdrowie, jak również dla innych zawodów ujętych w klasyfikacji. Jest to zadanie właściwych dla danych zawodów czy specjalności ministrów i instytucji branżowych. W przypadku zawodów z grupy działalności usługowych wspierających zdrowie jest to właściwość Ministra Zdrowia oraz odpowiednich organizacji branżowych. Taką organizacją dla zawodu akupunkturzysty może być Polskie Stowarzyszenie Akupunkturzystów Zawodowych, działające jako samorząd branżowy i zrzeszające terapeutów posiadających kwalifikacje zawodowe uprawniające do wykonywania zawodu akupunkturzysty, prowadzące szkolenia i wydające certyfikaty z zakresu akupunktury (szersza informacja dostępna jest na portalu stowarzyszenia).

Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej regularnie ogłasza rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby runku pracy, określające strukturę klasyfikacji oraz zakres danych wymaganych do wnioskowania o zmiany w KZiS, odpowiada za rozwój klasyfikacji i nadzór nad powiązaniami polskiej klasyfikacji z Międzynarodowym Standardem Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 oraz Europejską klasyfikacją umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (ESCO). Minister zleca też pogłębione badania dotyczące pojawiania się nowych zawodów i zanikania innych, nadzorując również prowadzenie corocznych badań zapotrzebowania na pracowników w zawodach, takich jak „Barometr zawodów" – jednoroczna prognoza zapotrzebowania na pracowników w wybranych zawodach, realizowana na poziomie powiatów, województw i całego kraju, w zakresie grup zawodów: deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Katarzyna Nowakowska
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

tel.222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa